

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2012

בלתי מבוקרים

שירביט חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס, 2012

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

1-13

א. דוח הדירקטוריון על מצב ענייני המבטח

2-30

ב. דוחות כספיים ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) לשלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2012 (להלן - תקופת הדוח).

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס, 2012 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח ונערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2011.

1. תיאור החברה

1.1 בעלת מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית. נכון למועד הדוח החברה הינה בבעלות מלאה של שירביט אחזקות בע"מ (100%) (להלן - שירביט אחזקות) שהינה חברה פרטית, הנשלטת על ידי מר יגאל רבנוף.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

פעילותה העיקרית של החברה והחברות הבנות שלה הינה בתחום הביטוח. לתיאור תחומי הפעילות ראה פרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2011.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לאישור בקשות להגשת תובענות ייצוגיות שהוגשו נגד החברה, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

2.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן - חוק הפיקוח), ולתקנות, צווים והנחיות המפקח על הביטוח שהוצאו מכוחו. התקנות כוללות הוראות בדבר ניהול עסקים של חברות ביטוח וביניהן תקנות ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברות ביטוח, תקנות ההשקעה, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח ותביעות תלויות ודרכי חישובן, תקנות בדבר תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכתם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים והוראות שהוצאו מכוח כל התקנות הנ"ל.

להלן מפורטים חוזרים, טיוטות חוזרים, תקנות והנחיות של המפקח על הביטוח (להלן - המפקח) שפורסמו עד למועד פרסום הדוח:

א. בחודש ינואר 2012 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה "ניהול סיכוני ציות בגופים המוסדיים - טיוטה". מטרת הטיטה להבטיח כי הגופים המוסדיים בישראל, יאתרו באופן מקיף וסדיר סיכוני ציות שהם ולקוחותיהם חשופים להם, יודאו הטמעה של הוראות הדין בכל תחומי פעילותם וכן יקיימו תוכנית אכיפה פנימית אפקטיבית. בין הוראות הטיטה: הנהלת הגוף המוסדי תמנה אחראי למערך הציות והאכיפה הפנימית ומינויו יהיה טעון אישור דירקטוריון; ממונה ציות ואכיפה פנימית יודא ביצועו של סקר סיכוני ציות, אשר ישמש בסיס לתוכנית הציות והאכיפה הפנימית; ממונה ציות ואכיפה פנימית יגיש לדירקטוריון, לוועדת ביקורת, למנהל הכללי ולמנהל הסיכונים של הגוף המוסדי, אחת לשנה לפחות, דוח בכתב אודות מצב הציות בגוף המוסדי; דירקטוריון גוף מוסדי יקבע מדיניות ציות לגוף המוסדי; דירקטוריון גוף מוסדי יודא ויבחן בין השאר כי ננקטים הצעדים הדרושים לשם הבטחת עמידת הגוף המוסדי, נושאי משרה בו, עובדיו ומי שפועל מטעמו בהוראות הדין; על פי הטיטה תחילתן של ההוראות החל מיום 1 בינואר 2013.

ב. בחודש פברואר 2012 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק חוזה הביטוח (תיקון - מחלוקת שלא בתום לב), התשע"ב-2012. מטרת ההצעה הינה הוספת סעיף 27 א. לחוק שעניינו "התנערות מתשלום שלא בתום לב", ועל פיו במידה והתנער מבטח מחובת תשלום תגמולי הביטוח שלא בתום לב, רשאי בית המשפט לחייבו בפיצוי עונשי עד כדי כפל התגמול שלו זכאי התובע. מהותה של ההצעה למנוע גרירה בלתי מוצדקת של לקוח לבית המשפט על ידי חברת הביטוח.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)

2.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

- ג. בחודש פברואר 2012 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק חוזה ביטוח (תיקון - מיצוי הליכים בתביעות תחלוף), התשע"ב-2012. על פי ההצעה יתוקן סעיף 62 לחוק שעניינו "תחלוף". סעיף זה מאפשר לחברת הביטוח, לאחר ששילמו פיצוי למבוטח, להיפרע כנגד הפיצוי ממי שגרם לאירוע הביטוחי. הזכות הזו יוצרת תופעה שבה חברות הביטוח תובעות מעורבים בתאונה מבלי להקדים ולברר את מידת אחריותם של הנתבעים. מטרת הצעה, לחייב את חברות הביטוח לברר באופן סביר את טענותיהם עם מי שעתיד להיות נתבע, וזאת בטרם הפנייה לערכאות. במידה ולא נעשה בירור סביר בית המשפט יהיה רשאי לפסוק הוצאות לטובת הנתבע וכן להטיל קנס בשיעור של עד 30,000 ש"ח על חברת הביטוח.
- ד. בחודש פברואר 2012 פרסם המפקח טיוטת מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו "הבהרות לעניין חישוב דרישות הון של חברות הביטוח – טיוטה". מטרת המכתב להבהיר את אופן יישום תקנות ההון בכל הנוגע לנושאים הבאים: הון נדרש בגין השקעות; דרישות הון בגין סיכון תפעולי; גירעון או עודף שנוצר בפוליסות משתתפות ברווחים; סיווג מכשירים פיננסיים נגזרים; דיווח אודות התחייבות להשקעה בקרנות השקעה; תוספת ראשונה לתקנות ההון - דירוג חיצוני; עודף / גירעון ההון של חברת ביטוח בשל פעולות שבין תאריך הדוח לתאריך הפרסום.
- ה. בחודש פברואר 2012 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי ההשקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"ב-2012. בין ההוראות שבתקנות: סיווג ההתחייבויות של מבטח וההון העצמי שלו; הגבלות על השקעת מבטח-מבטח מבטח יחזיק הוצאות רכישה נדחות כנגד התחייבויות מסוג 40 בלבד (התחייבויות הנובעות מעסקי ביטוח כללי); מגבלות על השקעות בצדדים קשורים שונים ועסקאות עימם- סך כל ההשקעות בצדדים קשורים לא יעלו על 10 אחוזים מהונו העצמי של מבטח; הוראות בדבר שליטה והחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח: מבטח לא ישלוט ולא יחזיק יותר מ- 20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה אלא בתאגידים שפורטו בתקנות כגון: מבטח אחר, סוכן תאגיד וכו'. הוראות בדבר השקעה במבטח או בתאגיד העוסק בתיווך לעניין ביטוח - לא ישקיע מבטח במישרין או בעקיפין במבטח אחר או בחברה אם של מבטח אחר אלא אם התקיימו ההוראות שבתקנות. כמו כן, התקנות מבטלות מספר הוראות בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2011. טיוטת התקנות הועברה לוועדת הכספים של הכנסת לצורך אישורה.
- ו. בחודש פברואר 2012 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינו "השקעות הגופים המוסדיים בנכסים מחוץ לישראל". על פי המכתב, בהמשך למכתבים הקודמים שפורטו לעיל ולאור הגשת טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי ההשקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"ב-2012 לאישור ועדת הכספים של הכנסת, מאשר המפקח כי במהלך 3 החודשים הבאים לא יראו בהמשך ההחזקה בהשקעות בנכסים מחוץ לישראל, שההשקעה בהם נעשתה כדין בעת רכישתם והעומדים במגבלת ההשקעה כאמור לעיל, כהחזקה העומדת בניגוד להוראות הדין. גוף מוסדי שמחזיק בהשקעות אלה נדרש לקיים דיון במועד הקרוב, שבו מתכנסת וועדת ההשקעות, אודות השקעות אלו.
- ז. בחודש פברואר 2012 פורסם ה"חוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 20), התשע"ב-2012", על פיו יתוקן סעיף 7א. לפקודה שעניינו מרכיב העמסה בתעריף ביטוח, כך שמרכיב העמסה ישתנה מ- 6% ל- בין 5.5% ל- 6.5%. כמו כן, נקבעו הוראות שעה לשנים 2012 ו- 2013 על פיהן בשנת 2012 לא יפחת מרכיב העמסה מ- 6.3% וכן במידה וקבעה הרשות תעריפי ביטוח לפול לשנת 2013, המייקרים את התעריף הממוצע לביטוח אופנועים בבעלות פרטית במסגרת הפול, לא יפחת מרכיב העמסה הצפוי לאותה שנה מ- 6.2%.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)

2.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

ח. בחודש פברואר 2012 הגישה הועדה להגברת התחרותיות בענף הרכב ("ועדת זליכה") המלצות לשינויים בענף הרכב בישראל, בתחומים כגון הגבלים עסקיים, מיסוי בינלאומי, שמאות וביטוח, שילוח וייבוא, זאת לאחר שהתבקשה הוועדה על ידי שר התחבורה באוגוסט 2011 לבחון את האפשרויות לצמצום הריכוזיות בענף יבוא הרכב ולגבש המלצות להסרת חסמים שיובילו להגברת התחרותיות ולהוזלה של מחירי המכוניות ושל השירותים בענף. עיקרי ההמלצות:

- לאסור על עיסוק בייבוא רכב לישראל בין אם כיבואן סדיר ובין אם כאדם המעניק ליווי לאדם אחר בייבוא אישי ללא רישיון בתוקף.
- להתיר ייבוא אישי של עד 20 מכוניות בשנה. האפשרות הזו, נועדה להגדיל את מגוון כלי הרכב לצרכן.
- להקל על דרישות משרד התחבורה להון עצמי וערבויות כתנאי לקבלת רישיון עיסוק בייבוא סדיר.
- לאפשר לכל תושב בישראל לייבא באופן אישי עד 2 מכוניות בשנה.
- לבטל הדרישה לאישור מוסך מורשה אשר מציב משרד התחבורה לרכב המיובא בייבוא אישי.
- לבטל השימוש הבלעדי של חברות הביטוח במוסכי הסדר. המטרה למנוע שיתוף פעולה בו מטיב מוסך ההסדר עם חברת הביטוח וכן להגדיל את היצע המוסכים העומדים לרשות הצרכן.
- משרד התחבורה יקים מאגר מידע ציבורי של מחירי רכב. המטרה לשכלל את שוק מחירוני הרכב אשר כיום הינו שוק מונופוליסטי בשליטת גורם אחד הקשור עם גורמים מרכזיים בענף.

ט. בחודש מרץ 2012 פורסם חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 5), התשע"ב-2012, על פיו יתוקן סעיף 10 לחוק שעניינו "ביטול חוזה" כך שבמידה והודיע המבוטח על ביטול החוזה על פי תנאי החוזה או על פי חוק חוזה הביטוח מתבטל החוזה כעבור 3 ימים מהיום שבו נמסרה הודעת הביטול למבוטח, ולא 15 ימים כבעבר, תוקף השינוי החל מיום 12 במרץ 2012.

י. בחודש מרץ 2012 פורסמה הצעת חוק חוזה הביטוח (תיקון - תשלום מקדמה בעקבות קרות מקרה ביטוח), התשע"ב-2012, על פיה מוצע לתקן את סעיף 27 לחוק חוזה הביטוח שעניינו "המועד לתשלום תגמולי ביטוח" כך שבמקום המצב הנהוג היום, יתאפשר למבוטח לקבל תגמולים בשיעור של 35% משווי התביעה במועדים הבאים: תגמולים בשיעור של 15% משווי התביעה ישולמו באופן מיידי ולא יאוחר מ- 3 ימים מיום שנמסרה התביעה למבטח, תגמולים בשיעור של 20% משווי התביעה ישולמו לא יאוחר משבוע מהיום שנמסרה התביעה למבטח. כמו כן תגמולים שאינם שנויים במחלוקת בתום לב ישולמו במלואם תוך 15 יום ממועד מסירת התביעה למבטח. במידה ולאחר בירור החבות, יתברר כי סכום המקדמה ששולמה גבוה מסכום התגמולים להם זכאי המבוטח או המוטב, יהא עליו להשיב למבטח את הסכום העודף שקיבל. בנוסף ועל מנת למנוע הונאות מוצע כי במקרה בו יתברר כי המבטח פטור מחבותו בשל מרמה שביצע המבוטח, יהא עליו להשיב למבטח סכום השווה לפי שלושה מגובה המקדמה שקיבל או מההפרש בינה לבין הסכום לו הוא נמצא זכאי.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)

2.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

- יא. בחודש מרץ 2012 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שלישית שעניינה "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים - טיוטה שלישית". הטיוטה פורסמה במקביל לשינויים שבוצעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי ההשקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן: "תקנות כללי ההשקעה") אשר מטרתן לקבוע מסגרת אחידה לכללי ההשקעה על גופים מוסדיים. הטיוטה קובעת הוראות בעניינים שונים, כדי לאפשר גמישות בחלק מהמגבלות החלות על נכסי גופים מוסדיים, לצורך התאמה למצבי שוק משתנים ולשינויים שיחולו בשוק ההון. בין היתר, מפרטת הטיוטה לעניין כללי השקעה את הנושאים הבאים: חריגה משיעורי השקעה; מינוי דירקטור על ידי גוף מוסדי; מסלול השקעה מתמחה; מסלול השקעה מתמחה מחקה מדד; השקעה בשותפות; השקעה בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות; מתן הלוואות; עסקה עם גורם קשור או באמצעותו; השקעה בצד קשור; שליטה והחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח. על פי הטיוטה תחילתן של ההוראות ביום תחילתן של תקנות כללי השקעה. כמו כן, מבטלת הטיוטה מספר חוזרים ביניהם: חוזר ביטוח 2005-1-23 לעניין "השקעת מבטח בקרן השקעה לא סחירה - הבהרה", חוזר גופים מוסדיים 2006-9-1 לעניין "השקעה בתעודת סל הרשומה למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב- הבהרה", סעיף 5 לחוזר גופים מוסדיים 2007-9-16 לעניין "העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים- תשתית תמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית" וכן את חוזר גופים מוסדיים 2009-9-12 לעניין "הבהרה - מינוי דירקטור על ידי גוף מוסדי".
- יב. בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי - תיקונים". מטרת החוזר לתקן הוראות שנקבעו בחוזר חוזר שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים" וכן בחוזר שעניינו "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי". על פי הוראות החוזר, שונה מועד הגשת דוח הנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווחים הכספיים הנגזרים מהדוחות הכספיים המוגשים לממונה או לציבור או המפורסמים לציבור הרחב (לרבות באמצעות אתר האינטרנט של הגוף המוסדי) ליום 15 ביוני של השנה העוקבת. כמו כן שונה מועד צירוף הצהרות הנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2013. תחילתן של הוראות החוזר מיום פרסומן.
- יג. בחודש מרץ 2012 פורסמה הצעת חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות) (תיקון מס' 4 - הוראת שעה) (תיקון), התשע"ב-2012. על פי הוראת השעה שלעיל חל איסור על תיקון כלי רכב ישראליים בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית ואיסור על העברת כלי רכב ישראליים באמצעות רכב אחר לתיקון בשטחים כאמור. לאור השפעתה ותרומתה של הוראת השעה שלעיל להפחתת מספר גניבות כלי רכב, מוצע להפוך את הוראת השעה להוראת קבע.
- יד. בחודש מרץ 2012 הוגשה לכנסת הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון - החזר בשל פוליסת ביטוח), התשע"ב-2012. על פי הצעה במידה ובוטלה פוליסת ביטוח יחזיר המבטח למבוטח בתוך 14 ימים ממועד הביטול את דמי הביטוח ששילם בהפחתת סכומים אלה: החלק היחסי מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום שבו היה הביטוח לפי הפוליסה בתוקף; 5% מדמי הביטוח השנתיים. הצעת החוק נועדה לקבוע דין אחיד לכל סוגי הביטוח.
- טו. בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינו "חוזר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים - מועד פרסום נתוני תביעות באתר האינטרנט של גוף מוסדי". על פי המכתב, הובהר כי הוראות החוזר האמור אינן מחייבות גוף מוסדי להציג נתונים בגין שנת 2011 באתר האינטרנט שלו. כמו כן, הובהר כי אין באמור לעיל כדי לפגוע בחובה שנקבעה בחוזר להעביר דיווח ראשון של נתוני תביעות למפקח עבור התקופה שראשיתה ביום 1 ביוני 2011 ועד 31 בדצמבר 2011, לא יאוחר מיום 31 במרץ 2012.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)

2.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

טז. בחודש אפריל 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו "חתימה גרפית ממוחשבת". מטרת החוזר לייעל ולשפר את אופן העברת המסמכים מבעל הרישיון (שהינו סוכן ביטוח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח ולהלן: "בעל הרישיון") לגוף המוסדי (חברת ביטוח) לקצר את זמני העברת המסמכים ולשפר את השירות למבוטח והכל מבלי לפגוע בזכויות המבוטח. חוזר זה מבטל את חוזר 4-10-2011 שעניינו חתימה גרפית ממוחשבת. בין ההוראות שנוספו לחוזר מחודש אפריל 2012: הוספת הגדרת עובד; בעל רישיון רשאי להחתים מעסיק לגבי עסקה שנעשתה עבור עובדיו במסמך נפרד מזה שחתם עליו העובד, והכל לאחר שזיהה באופן חד ערכי את המעסיק. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.

יז. בחודש אפריל 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התשע"ב-2012. בין התיקונים:

- ויתור על כיסוי בפוליסה על ידי המבוטח יצוין במפרט;
- הגדרת מחירון;
- איסור על הוספת הרחבות הכוללות כיסוי למוות או נזקי גוף, למעט תאונות אישיות;
- פירוט דמי הביטוח בעד השבת היקף הביטוח לקדמותו במפרט או בפוליסה;
- פירוט רכיבים המשפיעים על שווי הרכב במפרט;
- שווי רכב שאינו נכלל במחירון, ייקבע לפי הערכת שווי שתצורף למפרט;
- אפשרות להוסיף כיסוי בפוליסה התקנית לנזק שנגרם לרכב בשל רעידת אדמה;
- חישוב נזק לצורך תשלום תגמולי ביטוח יכללו גם נזקים בשל ירידת ערך לרכב;
- החלפת חלק ברכב תבוצע בחלק המתאים לחלק המוחלף באיכותו, בתכונותיו ובתיאורו;
- המבטח יחליף חלקים ברכב לגביו קיימת אחריות יצרן, ככל שיוכל, על פי הוראות האחריות האמורה. במידה והוחלף החלק שלא לפי אחריות היצרן, והאחריות האמורה הוסרה בשל פגם שנפל בהחלפה, יהיה המבטח אחראי לפגם האמור;
- נזקי רכוש של צד שלישי יכללו גם: הוצאות סבירות לשמירתו והעברתו של הרכב למקום הקרוב ביותר בו ניתן לתקן את הנזק והוצאות הגעתו של הצד השלישי למחוז חפצו לאחר התאונה; פיצוי בשל אובדן רווחים בזמן השבתתו של הרכב לצורך תיקונו, ובלבד שהרכב המושבת הוא רכב מסחרי שנמצא בבעלות צד שלישי ומשמש לעסקו;
- כל הארכה של תקופת הביטוח טעונה הסכמה של המבטח ושל המבוטח;
- שינויים באופן ביטול הביטוח והחזרים של דמי הביטוח למבוטח.

על פי התיקון תחילתן של התקנות שישה חודשים מיום פרסומן, קרי ביום 3 באוקטובר, 2012, והן יחולו על חוזי ביטוח שייכנסו לתוקף במועד זה או לאחריו.

יח. בחודש אפריל 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו "דמי ביטוח מרביים בענף רכב חובה", על פיו, החל מיום 1 במאי 2012 ואילך לא יאושרו למבטח, דמי ביטוח נטו, עבור ביטוח כלי רכב שאינו אופנוע, העולים על 90% מדמי ביטוח נטו עבור ביטוח בעל מאפיינים זהים במסגרת ההסדר לביטוח שיורי. בהתאם לאמור מבטל החוזר את סעיף 3 (ב) לחוזר ביטוח 2005-1-32 שעניינו "דמי ביטוח בענף רכב חובה" החל מיום 1 במאי 2012.

יט. בחודש אפריל 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו "תעריפי ביטוח שיורי החל מיום 1 במאי 2012". בין הוראות החוזר: סכום דמי ביטוח נטו במסגרת ההסדר לביטוח שיורי; הצמדת דמי הביטוח נטו למדד המחירים לצרכן; תוספות לדמי ביטוח נטו. הוראות החוזר חלות על חוזים לביטוח רכב חובה בביטוח השיורי שימכור מנהל ההסדר. תחילתן של ההוראות על חוזים לביטוח רכב חובה בביטוח שיורי, אשר תחילתה של תקופת הביטוח הקבועה בהם היא 1 במאי 2012 או מועד מאוחר יותר. על אף האמור תעריפי ביטוח לאופנוע המשמש 2 נהגים נקובים בלבד יונהגו בחוזים לביטוח רכב חובה בביטוח שיורי אשר תחילתה של תקופת הביטוח הקבועה בהם היא 1 ביולי 2012 או מועד מאוחר יותר. החוזר מבטל את החוזרים הבאים: חוזר 11-1-2009 "תעריפי הביטוח השיורי החל מיום 1 בנובמבר 2009", חוזר 12-1-2009 "תעריפי הביטוח השיורי החל מיום 1 בנובמבר 2009 - עדכון" וכן את חוזר 14-1-2009 "תעריפי הביטוח השיורי החל מיום 1 בנובמבר 2009 - עדכון".

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)

2.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

כ. בחודש אפריל 2012 פרסם המפקח טיוטת הכרעה בנושא "השבה מערכתית בעקבות הפרת חוזר 2000/12 - טיוטא", וכן "בקשה לקבלת מידע על אופן יישום חוזר ביטוח 2000/12". עניינה של טיוטת ההכרעה הינה השבת תגמולי ביטוח למבוטחים מכוח חוזר המפקח 2000/12 "ביטוח רכב (רכוש) – תגמולי ביטוח במקרה של אובדן גמור" (להלן: "החוזר") הקובע כי על חברת ביטוח לגלות למציע כבר בשלב ההצעה לביטוח את המשתנים המיוחדים בגינם יפחית המבטח תגמולי ביטוח בעת תביעה לתגמולי ביטוח במקרה של אובדן גמור. המפקח סבור כי מתווה הסדרי הפשרה המוצע בבקשות ייצוגיות שעניינן בהפרת החוזר אינו כולל סעד ראוי למבוטחים, פוגע בתכליות חוק התובענות הייצוגיות ואינו מרתיע מהפרת הוראות הדין. בנוסף, ביקורות על יישום הוראות החוזר העלו, כי גם כיום הוראותיו לכאורה מופרות.

נוכח זאת, החליט המפקח, בסמכות הנתונה לו על פי דין, להורות על השבה למבוטחים בגין הפרת החוזר. לאחר קבלת מידע ממבוטחים על יישום הוראות החוזר, המפקח ישקול את היקף הוראות ההשבה שיינתנו לכל מבטח שהפר את החוזר ואת הצורך במתן הנחיות נוספות.

תקופת ההשבה על פי טיוטת ההכרעה: מבטח שקיים נגדו הליך משפטי תלוי ועומד בתובענה ייצוגית - ההשבה תחול על תביעות שהוגשו למבטח מכוח פוליסות שהופקו ממועד כניסת החוזר לתוקף או 7 שנים קודם להגשת ההליך המשפטי, המאוחר מביניהם ועד להפיכת ההכרעה לסופית. לגבי מבטח שלא קיים נגדו הליך משפטי תלוי ועומד בתובענה ייצוגית, ההשבה על פי ההכרעה תחול על תביעות שהוגשו למבטח מכוח פוליסות שהופקו במהלך 7 שנים שקדמו למועד הפיכת ההכרעה לסופית, למעט תקופות שבגינן ניתן פסק דין חלוט בתובענה ייצוגית, ככל שקיים כזה. בבקשה לקבלת מידע, דורש המפקח כי מבטח יעביר מידעים ונתונים לרבות נהלים או הנחיות הנוגעים ליישום הוראות החוזר בתהליך ההתקשרות עם המבוטחים וכן נהלים או הנחיות הנוגעים לפעילות הסוכנים בנושא, תיעוד אודות תהליכי הבקרה והביקורת המונהגים בחברה ליישום החוזר וכיוצ"ב.

החברה נמצאת בבחינת השלכות טיוטת ההכרעה.

כא. בחודש אפריל 2012 פרסם המפקח טיוטת מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינן "משטר כושר פירעון ישראלי - טיוטה". על פי הטיוטה, לאחרונה הודיע הפרלמנט האירופי על דחיית ההצבעה על התיקונים לדירקטיבה סולבנסי II, ונוצר חשש כי תהליך יישום הדירקטיבה באירופה עומד להתעכב משמעותי. הדבר יוצר אי ודאות ניכרת גם לגבי המשך יישום הדירקטיבה בישראל. על כן המפקח מעדכן את חברות הביטוח לגבי תוכניות האגף להמשך התהליך בארץ כמפורט להלן: בכוונת האגף להמשיך בגיבוש משטר כושר פירעון לחברות ביטוח בישראל שיתבסס על עקרונות הדירקטיבה בהתאמות הנדרשות לישראל ותוך שימוש וידע ומתודולוגיות של משטרי פיקוח אחרים בעולם. בין הצעדים שבכוונת האגף לנקוט: גיבוש תזכיר חוק המכיל תיקונים הנדרשים ליישום עקרונות הדירקטיבה בישראל; הגשה נוספת של QIS - מועד משוער נובמבר 2012; דיווח על כושר פירעון לפי IQIS - מועד משוער יוני 2013; הגשת דוח הערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) - מועד משוער ספטמבר 2013; פרסום מתווה למדרג התערבות פיקוחי על בסיס הרגולציה הקיימת; פרסום תקנות הון על בסיס IQIS והחלת דרישות הון - מועד ייקבע בעתיד.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)**2.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)**

כב. בחודש מאי 2012 פורסמה טיוטה שלישית לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012. בטיטת התקנות מוצע להסדיר את מבנה דמי העמילות המשולמים לסוכני ביטוח, ולקבוע מספר הגבלות לגבי היחס שבין עמלות מסוגים שונים המשולמות לסוכני ביטוח. התקנות כוללות בין היתר, הוראות בנוגע לתשלום עמלות יעד (דמי עמילות בשל עמידה ביעד מכירות), עמלות שירות (דמי עמילות בשל מוצר מסוים שאינם עמלת יעד ואינם החזר בעד הוצאות שיווק או הדרכות מקצועיות המשולמים לו באופן שוטף); הדרכות מקצועיות; הוצאות שיווק גילוי נאות. בין ההוראות המוצעות בטיטה: לא ישולמו לסוכן דמי עמילות שאינם עמלת שירות, עמלת יעד, החזר בעד הוצאות שיווק או הדרכות מקצועיות; לא ישולמו לסוכן דמי עמילות בעד מוצר ביטוח מסוים בקשר עם מכירתו של מוצר ביטוח אחר; עמלת שירות תשולם לסוכן באמצעות תשלום כספי; לא ישולם לסוכן החזר בעד הוצאות שיווק אלא אם החזר כאמור עוגן בהסכם בכתב ומראש לתקופה שאינה פוחתת משנתיים; לא תשולם לסוכן עמלת יעד אלא אם יעד המכירות הוא בשל פעולות שיווק של כל מוצרי הביטוח של גוף מוסדי מסוים הנכללים בסוג מסוים של מוצר ביטוח וכן יעד המכירות נבחן ביחס לתקופה שלא תפחת משנה; גוף מוסדי יוכל לקיים הדרכות מקצועיות או לשלם החזר בגין הוצאות הדרכות מקצועיות לסוכנים; גוף מוסדי לא ישלם לסוכן החזר בעד הוצאות, אלא אם החזר הוא בעד סכומים ששולם הסוכן בפועל בשל פעילותו כסוכן ובהתאם להסכם בכתב ומראש לתקופה של שנתיים לפחות; סוכן ביטוח יגלה מראש ללקוחותיו, אודות קיומה של עמלת יעד (שאינה באמצעות תשלום כספי) והאופן שבו היא משתלמת לו.

על פי הטיטה תחילתן של תקנות אלה ביום 1 בינואר 2013.

3. התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

על-פי אומדנים של הלמ"ס לרבעון הראשון של 2012 ניתן לראות כי קצב הצמיחה במשק הישראלי הואט לשיעור שנתי של 3.0% וזאת לאחר עלייה של 3.2% ברבעון האחרון של שנת 2011 ועלייה של 3.3% ברבעון השלישי של שנת 2011. העלייה בתוצר ברבעון הראשון השנה משקפת עליות ביצוא וביבוא הסחורות והשירותים, בהוצאה לצריכה פרטית, בהשקעות בנכסים קבועים וכן עלייה מתונה בהוצאות לצריכה ציבורית. ברביע הראשון של השנה הסתכם הגירעון המקומי בכ-0.4 מיליארדי ש"ח, לעומת עודף של כ-2.4 מיליארדים בתקופה המקבילה אשתקד, גירעון זה גבוה במקצת ביחס לתוואי העונתי המתיישב עם הגירעון השנתי החזוי, 3.3%, ועולה בהרבה על התוואי התואם את יעד הגירעון הקבוע בחוק - 2%. שיעור האבטלה בישראל הינו 6.7% ברבעון הראשון של 2012, זאת לעומת 6.8% ברבעון האחרון של שנת 2011 (שיטת המדידה שונתה בתחילת השנה ועקב השיטה החדשה עודכנו נתוני האבטלה כלפי מעלה באופן חריג וחד פעמי).

המדד המשולב של בנק ישראל לחודש מרץ 2012 עלה בכ-0.2% וזאת לאחר עלייה של 3.0% בשנת 2011. מדד מנהלי הרכש עלה בחודש מרץ ל-46.3 וזאת לעומת 42.7 שבה סיים את שנת 2011. רמה זו אומנם עלתה אך הנתון עדיין משקף התכווצות במשק היות ונתון מתחת ל-50 משקף את התכווצות המשק.

האינפלציה ברבעון הראשון של שנת 2012 נותרה ללא שינוי, האינפלציה של 12 החודשים האחרונים נשמרה בחודשים האחרונים סביב מרכז היעד, ושיעורה בחודש מרץ היה 1.7% (מדד ידוע).

על פי התחזיות של בנק ישראל והחזאים צפי האינפלציה במהלך 12 החודשים הקרובים יעמוד על 2.5%, שיעור הריבית הממוצע לשנת 2012 יהיה 2.5%. תחזית הצמיחה לשנת 2012 עודכנה מעלה ועומדת על כ-3.1%, ולפי הסקרים פחת החשש לירידה נוספת בקצב גידולו של התוצר.

בחודש מרץ עודכנה קרן המטבע הבין-לאומית כלפי מעלה את התחזית לגבי הצמיחה העולמית והיקפי הסחר העולמיים – ביטוי לשיפור שחל בשווקים מאז החמרת משבר החוב באירופה בסוף 2011. תחזית הצמיחה לשנים 2012 ו-2013 הועלו ב-0.2% ו-0.1%, לרמות של 3.5% ו-4.1%, בהתאמה לעומת תחזית קודמת של כ-2.5%.

3. התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים (המשך)

שוקי האג"ח והמניות

במהלך הרבעון הראשון של 2012 הבורסות בעולם עלו והיו במגמה חיובית וזאת לאור האופטימיות לגבי עתידה של אירופה. בניגוד למגמה החיובית בעולם, השווקים בישראל היו חלשים מעט ומדד ת"א 25 השיג תשואת חסר (3.6% עליה) אל מול המדדים ברוב בורסות ארה"ב ואירופה. בשוק האג"ח הממשלתיות נמשכה מגמת ירידת התשואות לאורך כל העקום, זאת על רקע המגמה העולמית. ת"א 100 עלה בשיעור קל של כ-5.5% וזאת בניגוד לעליות חזקות באירופה ובארה"ב. ה-S&P עלה בכ-12% ומדד הנסדא"ק עלה ב-18.6%.

להלן תשואות המדדים השונים בארץ ובעולם:

תשואה ברבעון 1/2012	המדד
3.62%	תא 25
5.52%	תא 100
18.67%	נאסד"ק
12.00%	SP 500
1.87%	תל בונד 40
0.81%	אג"ח ממשלתי כללי
-2.77%	דולר שקל
0.30%	יורו שקל
11.51%	סין-האנגסאנג
20.06%	נייקי
17.78%	גרמניה דאקס

במהלך הרבעון הראשון של 2012 נחלש הדולר מול השקל בכ-2.8% והשקל נחלש מול האירו בשיעור קל של כ-0.3%. וזאת בדומה למגמה העולמית של מרבית המטבעות העיקריים.

4. מצב כספי

4.1 להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים המאוחדים:

31 בדצמבר 2011	שיעור השינוי %	31 במרס 2011	31 במרס 2012
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,324,232	2.0	1,423,847	1,450,442
991,334	2.0	1,105,339	1,127,354
184,936	5.4	178,045	185,872
41,766	-	41,766	41,766
89,523	5.0	82,579	86,749
59,373	(17.3)	57,822	47,810
864,647	(4.0)	1,036,639	994,885

נתונים מאזניים

סה"כ מאזן	1,450,442
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	1,127,354
סה"כ הון	185,872
הון מניות	41,766
יתרת רווח (עודפים)	86,749
התחייבויות פיננסיות	47,810
סה"כ השקעות פיננסיות	994,885

4. מצב כספי (המשך)

4.2 הון:

ההון גדל מכ- 184.9 מליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, לכ- 185.9 מליון ש"ח ביום 31 במרס, 2012, גידול של כ- 1.0 מליון ש"ח אשר נובע מהערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע בסך 3.7 מליון ש"ח בקיזוז הפסד שוטף במשך התקופה בסך 2.8 מליון ש"ח.

4.3 דיבידנד:

בתקופת הדוח לא חולק דיבידנד.

4.4 התחייבויות פיננסיות:

התחייבויות פיננסיות קטנו מסך של 59.4 מליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011 לכ- 47.8 מליוני ש"ח. הקיטון בסעיף נובע מפרעון אופציה לא סחירה על שער החליפין של הדולר בסך של כ- 11.6 מליוני ש"ח.

4.5 להלן התפלגות דמי הביטוח שהורווחו ברוטו לתקופה לפי ענפי הביטוח העיקריים (באלפי ש"ח):

1-12/11		1-3/11		1-3/12		
%	אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח	
49.3	244,127	47.1	55,938	51.7	70,843	רכב רכוש
38.0	187,617	38.9	46,229	36.9	50,567	רכב חובה
12.7	63,077	14.0	16,579	11.4	15,497	אחר
100	494,821	100.0	118,746	100	136,907	

4.6 להלן נתונים עיקריים מדוחות מאוחדים על הרווח והפסד ודוחות על הרווח הכולל (באלפי ש"ח):

1-12/11	1-3/11	1-3/12	
אלפי ש"ח			
16,238	(3,929)	6,558	רווח (הפסד) ביטוח רכב חובה
(11,760)	1,823	(14,880)	רווח (הפסד) ביטוח רכב רכוש
9,125	2,979	2,204	רווח ענפי רכוש ואחרים
(3,615)	140	(9)	רווח (הפסד) ענפי חבויות אחרים
10,407	(604)	(3,920)	סה"כ רווח (הפסד) לפני מיסים
4,045	(22)	(1,146)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(53)	-	3,710	רווח (הפסד) כולל אחר
6,309	(582)	936	סה"כ רווח (הפסד) כולל (*)

(*) הרווח הכולל נטו לאחר מס הסתכם בתקופת הדוח בכ- 936 אלפי ש"ח לעומת הפסד של כ- 582 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וזאת כתוצאה מגידול בהפסד השוטף ממגזרי הפעילות בקיזוז הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע. ראה גם באור 3 לדוחות הכספיים.

דמי ביטוח שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של 136,907 אלפי ש"ח לעומת 118,746 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

רווח מהשקעות, נטו הסתכם בתקופת הדוח לסך של 12,806 אלפי ש"ח לעומת הפסד מהשקעות בתקופה המקבילה אשתקד בסך של 2,079 אלפי ש"ח.

סך התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר לתקופה הסתכמו לסך של 122,561 אלפי ש"ח לעומת 92,929 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול, מקורו בענפי הרכב.

4. מצב כספי (המשך)**4.6 (המשך)**

בתקופת הדוח, יחס התביעות מדמי הביטוח בשייר (להלן - L.R.). הינו כ- 90.2% לעומת 84.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

עמלות והוצאות רכישה אחרות בתקופת הדוח הסתכמו לסך של 18,184 אלפי ש"ח המהווים כ- 13.2% ביחס לפרמיות שהורווחו ברוטו לעומת 12,040 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד המהווים כ-10.1%.

4.6.1 ביטוח רכב חובה

בתחום חלה עליה ברווח מהפסד של 3,929 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לכדי רווח של 6,558 אלפי ש"ח בתקופת הדוח. הגידול ברווח נובע ברובו מרווחים מהשקעות. הרווח מהשקעות בתחום רכב חובה בתקופת הדוח הסתכם לסך של 6,919 אלפי ש"ח לעומת הפסד מהשקעות בתקופה מקבילה אשתקד בסך של 2,448 אלפי ש"ח.

תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984 (להלן - תקנות דרכי חישוב הפרשות) מחייבות את חברות הביטוח לזקוף תשואה שנתית של 3%, בתוספת הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן, על מלוא ההתחייבויות הביטוחיות של תחום זה ולצדף תשואה תיאורטית זו לסך כספי העתודות (בסעיף תביעות תלויות). הגדלת סעיף התביעות התלויות בסכום התיאורטי האמור תבוצע בכל מקרה, וזאת אף אם בפועל לא הרוויחו החברות סכומים אלו.

מכוח התקנות האמורות, זקפה החברה בתקופת הדוח סך של כ- 3.4 מיליון ש"ח אשר הקטין את הרווח באותו סכום, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד זקפה החברה סך של כ- 9.6 מיליון ש"ח לסעיף התביעות התלויות. הקיטון נובע ממעבר לחישוב עודף הכנסות על הוצאות (צבירה) על בסיס 3 שנות חיתום (מ- 4 שנות חיתום בתקופה מקבילה אשתקד).

4.6.2 ביטוח רכב רכוש

ההפסד בתחום רכב רכוש בתקופת הדוח הסתכם בכ- 14,880 אלפי ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,823 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע מעדכון הערכות של תביעות תלויות בשנה הקודמת וכן מהרעה בתוצאות החיתומיות השוטפות.

4.6.3 ביטוח ענפי רכוש, חבויות ואחרים

הרווח של תחום ביטוחי ענפי רכוש, חבויות ואחרים ירד מסך של כ- 3,119 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לכדי רווח בסך של כ- 2,194 אלפי ש"ח בתקופת הדוח.

הרווח מענף חבויות קטן מרווח של 140 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לכדי הפסד בסך של 9 אלפי ש"ח בתקופת הדוח.

הרווח מענף מקיף דירות גדל מרווח של 1,440 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לכדי רווח בסך של 1,670 אלפי ש"ח בתקופת הדוח.

הרווח מענף בתי עסק קטן מרווח של כ- 583 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, לכדי רווח של כ- 412 אלפי ש"ח בתקופת הדוח.

5. תזרימי מזומנים ונזילות

יתרת המזומנים ושווי מזומנים בתאריך הדוח הסתכמו לסך של כ- 122.5 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 176.0 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2011. הקיטון נובע מהפעילויות כמפורט להלן:

5.1 מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 52.9 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 21.0 מיליון ש"ח שנבעו מפעילות שוטפת בתקופה המקבילה אשתקד.

5. תזרימי מזומנים ונזילות (המשך)**5.2 מפעילות השקעה**

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות השקעה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 0.6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 0.0 מיליון ש"ח שנבעו מפעילות השקעה בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע כתוצאה מרכישות רכוש קבוע והשקעה בנכסים בלתי מוחשיים וכן ממימוש רכוש קבוע בתקופת הדוח.

6. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי - SOX 404

בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים" הטיל המפקח על חברות ביטוח חובה לצרף לדוחות הכספיים השנתיים והרבעוניים, הצהרות שתיחתמנה על ידי המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, בדבר נאותות בקרות ונהלים של הגוף המוסדי שתוכננו להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוחות, נרשם, מעובד, מסוכם ומדווח בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה). בקרות ונהלים אלה כוללים, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי או קופות הגמל שבניהולו נדרשים לגלות, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה, נצבר ומועבר להנהלת הגוף המוסדי, לרבות למנכ"ל ולסמנכ"ל הכספים באופן המתאים, וזאת על מנת לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

ביום 14 במרס, 2012 פורסם חוזר 2012-9-5 - תיקונים, בהתאם לחוזר זה דוח ההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווחים הכספיים הנגזרים מהדוחות הכספיים, ישלח למפקח לא יאוחר מיום 15 ביוני, 2012.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס, 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הצהרות המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים בדבר אפקטיביות הבקרות והנהלים וקיומם מצורפות מיד בסיום דוח הדירקטוריון.

7. הון אנושי ודירקטוריון

ביום 2 במאי, 2012 החליט דירקטוריון החברה למנות את מר גיל ספיר למנכ"ל החברה.

מנכ"ל החברה היוצא מר חגי שפירא מונה לסגן יו"ר הדירקטוריון. כמו כן, החליט הדירקטוריון על מינוי של מר יגאל רבנוף ליו"ר מועצת המנהלים שיחליף את היוצא מר ראובן שרוני.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי החברה.

גיל ספיר
מנהל כללי

יגאל רבנוף
יו"ר הדירקטוריון

הצהרת המנהל הכללי *

אני, גיל ספיר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס, 2012 (להלן - "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
  5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גיל ספיר
מנהל כללי

30 במאי, 2012

(* כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרת סמנכ"ל הכספים *

אני, רונן שקד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס, 2012 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
    - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
  5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רונן שקד
סמנכ"ל כספים

30 במאי, 2012

(* בהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

שירביט חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2012

בלתי מבוקרים

שירביט חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס, 2012

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3-4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
6	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
7-8	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
9-25	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
26-27	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
28-30	נספח ב' - פירוט השקעות פיננסיות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של שירביט חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של שירביט חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2012 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 5 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה לאישור התחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2011 מבוקר	ליום 31 במרס		
	2011	2012	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
4,439	3,360	4,710	נכסים בלתי מוחשיים
28,868	33,019	33,080	הוצאות רכישה נדחות
21,829	21,626	26,167	רכוש קבוע [באור 2(א)]
36,375	33,226	36,375	נדל"ן להשקעה
70,159	97,720	74,411	נכסי ביטוח משנה
12,928	8,653	9,399	נכסי מסים שוטפים
13,116	11,195	10,442	חייבים ויתרות חובה
95,861	127,594	138,478	פרמיות לגבייה
			השקעות פיננסיות:
708,132	821,629	794,118	נכסי חוב סחירים
136,664	110,341	172,313	נכסי חוב שאינם סחירים
262	59,621	3,324	מניות
19,589	45,048	25,130	אחרות
864,647	1,036,639	994,885	סך כל ההשקעות הפיננסיות
176,010	50,815	122,495	מזומנים ושווי מזומנים
<u>1,324,232</u>	<u>1,423,847</u>	<u>1,450,442</u>	סך כל הנכסים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2011 מבוקר	ליום 31 במרס		
	2011	2012	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
			הון:
41,766	41,766	41,766	הון מניות
52,869	52,869	52,869	פרמיה על מניות
778	831	4,488	קרנות הון
89,523	82,579	86,749	יתרת רווח
184,936	178,045	185,872	סך כל ההון
			התחייבויות:
991,334	1,105,339	1,127,354	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
5,185	4,126	5,205	התחייבויות בגין מסים נדחים
11,744	11,534	11,928	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
305	270	20	התחייבויות בגין מסים שוטפים
71,355	66,711	72,253	זכאים ויתרות זכות
59,373	57,822	47,810	התחייבויות פיננסיות
1,139,296	1,245,802	1,264,570	סך כל ההתחייבויות
1,324,232	1,423,847	1,450,442	סך כל ההון והתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

רוגן שקד סמנכ"ל כספים	גיל ספיר מנכ"ל	יגאל רבנוף יו"ר הדירקטוריון	30 במאי, 2012 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--------------------------	-------------------	--------------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	3-ל החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
	[למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה]		
494,821	118,746	136,907	פרמיות שהורווחו ברוטו
32,708	8,133	8,703	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
462,113	110,613	128,204	פרמיות שהורווחו בשייר
14,601	(2,079)	12,806	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
5,305	1,134	1,063	הכנסות מעמלות
482,019	109,668	142,073	סך כל ההכנסות
377,119	98,297	130,549	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
3,649	5,368	7,988	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
373,470	92,929	122,561	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
74,842	12,040	18,184	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
19,072	4,088	4,666	הוצאות הנהלה וכלליות
4,228	1,215	582	הוצאות מימון
471,612	110,272	145,993	סך כל ההוצאות
10,407	(604)	(3,920)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
4,045	(22)	(1,146)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
6,362	(582)	(2,774)	רווח נקי (הפסד)
28	-	(* 4,946)	רווח (הפסד) כולל אחר:
(81)	-	(1,236)	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
(53)	-	3,710	השפעת המס בגין רווח כולל אחר
6,309	(582)	936	סה"כ רווח (הפסד) כולל
0.15	(0.01)	(0.07)	רווח נקי (הפסד) למניה (בש"ח)

(* ראה באור 2(א').

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

סה"כ הון	יתרת רווח	קרנות הון	פרמיה על מניות	הון המניות	
<u>בלתי מבוקר</u>					
<u>אלפי ש"ח</u>					
184,936	89,523	778	52,869	41,766	יתרה ליום 1 בינואר, 2012 (מבוקר)
(2,774)	(2,774)	-	-	-	הפסד
4,946	-	4,946	-	-	הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע [באור 2(א)]
(1,236)	-	(1,236)	-	-	השפעת המס
936	(2,774)	3,710	-	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל
<u>185,872</u>	<u>86,749</u>	<u>4,488</u>	<u>52,869</u>	<u>41,766</u>	יתרה ליום 31 במרס, 2012
<u>בלתי מבוקר</u>					
<u>אלפי ש"ח</u>					
178,627	93,161	831	52,869	31,766	יתרה ליום 1 בינואר, 2011 (מבוקר)
(582)	(582)	-	-	-	סה"כ הפסד כולל
-	(10,000)	-	-	10,000	הנפקת מניות הטבה
<u>178,045</u>	<u>82,579</u>	<u>831</u>	<u>52,869</u>	<u>41,766</u>	יתרה ליום 31 במרס, 2011
<u>בלתי מבוקר</u>					
<u>אלפי ש"ח</u>					
178,627	93,161	831	52,869	31,766	יתרה ליום 1 בינואר, 2011
6,362	6,362	-	-	-	רווח נקי
28	-	28	-	-	הערכה מחדש לנדל"ן שהועבר מרכוש קבוע
(81)	-	(81)	-	-	השפעת המס
6,309	6,362	(53)	-	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל
-	(10,000)	-	-	10,000	הנפקת מניות הטבה
<u>184,936</u>	<u>89,523</u>	<u>778</u>	<u>52,869</u>	<u>41,766</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
160,200	20,963	(52,884)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (נספח א')
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(1,415)	(360)	(198)	השקעה ברכוש קבוע
(2,372)	(64)	(640)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
743	451	207	תמורה ממימוש רכוש קבוע
(3,044)	27	(631)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(10,971)	-	-	פרעון התחייבות פיננסית
(10,971)	-	-	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
146,185	20,990	(53,515)	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
29,825	29,825	176,010	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
176,010	50,815	122,495	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 מבוקר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2011	2012
	בלתי מבוקר	
6,362	(582)	(2,774)
(22,483)	3,719	(11,329)
(5,179)	(980)	(1,174)
14,302	1,158	(259)
6,021	(378)	(956)
546	336	184
15,444	759	330
(105)	3	60
(4,509)	-	-
2,678	622	539
1,601	372	369
(43,085)	70,920	136,020
30,216	2,655	(4,252)
(5,355)	(9,506)	(4,212)
4,045	(22)	(1,146)
124,864	(33,125)	(138,957)
1,533	(30,200)	(42,617)
(3,683)	(1,427)	2,562
1,322	(3,322)	898
118,173	1,584	(63,940)
(2,900)	(728)	(590)
37,916	15,029	11,368
(10,387)	(3,410)	(2,612)
8,563	8,546	5,512
2,473	524	152
35,665	19,961	13,830
160,200	20,963	(52,884)
-	-	4,946

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי (הפסד)

התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות אחרות

התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות

הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע

שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה

פחת והפחתות:

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

שינוי בנכסי ביטוח משנה

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

מסים על ההכנסה (הטבת מס)

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

מימושים (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות

פרמיות לגבייה

חייבים ויתרות חובה

זכאים ויתרות זכות

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:

ריבית ששולמה

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

דיבידנד שהתקבל

מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

פעילות מהותית שאינה במזומן

הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תיאור החברה המדווחת

שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) פועלת כמבטח ישיר ובאמצעות סוכנים בענפי הביטוח הכללי, בעיקר בענפי רכב רכוש, רכב חובה, דירות, בתי עסק, תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל ואחרים. בסוף שנת 2007 החלה החברה לפעול גם בענף ביטוח חיים - ריסק בלבד.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובת משרדה הראשיים הינה יד חרוצים 18, איזור תעשייה, נתניה.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2012 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2011 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים מאוחדים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן:

מעבר למודל הערכה מחדש למדידת קבוצת רכוש קבוע

החל מיום 1 בינואר, 2012 מודדת החברה את הקרקע והמבנים שבבעלותה והמיועדים לשימושה העצמי על בסיס הערכה מחדש שכן, להערכת החברה, בסיס זה נותן לקורא הדוחות מידע רלבנטי יותר המשקף את שווי השוק של נכסיה האמורים.

בנייני המשרד מוצגים בתקופת הדוח על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכות שווי שבוצעו על ידי מעריכת שווי חיצונית בלתי תלויה, שהיא בעלת כישורים מקצועיים מתאימים ונסיון עדכני בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן המוערך. השווי ההוגן נקבע תוך שימוש בגישת ההשוואה בשילוב עם גישת העלות. הערכות השווי התבססו על נתוני עסקאות דומות בסביבת הנכסים המוערכים בשילוב עם חישוב עלויות בניה פיזיות של המבנים.

שערוך בנייני המשרד נזקף כרווח כולל אחר לקרן הון המוצגת בהון, בניכוי השפעת המס.

קרן ההון מועברת ישירות לעודפים כאשר הנכס נגרע.

נכס שהוערך מחדש מופחת על בסיס הסכום המשוערך.

בכל תקופת דיווח תבחן החברה באם קיימת ירידת ערך של הנכס שהוערך מחדש. ירידת ערך של נכס שהוערך מחדש תיזקף ישירות לרווח כולל אחר, עד לסכום שבו קיימת יתרת זכות בקרן ההערכה מחדש בגין אותו נכס. ברגע שבו אופסה יתרת קרן ההערכה מחדש מוכרת ירידת ערך נוספת, אם קיימת, ברווח או הפסד.

עלייה בערכו של נכס כתוצאה מהערכה מחדש, מוכרת ברווח או הפסד עד לסכום שבו היא מבטלת ירידה כתוצאה מהערכה מחדש של אותו נכס, שהוכרה קודם לכן ברווח או הפסד. כל עלייה נוספת לאחר מכן נזקפת לקרן הערכה מחדש.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים בהתאם ל- IAS 34 ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו והנחיות המפקח, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ג. עונתיות

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
(2.8)	0.0	0.4	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:
(1.9)	0.9	0.7	31 במרס, 2012
			31 במרס, 2011
7.7	2.6	2.2	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

באור 3: - מגזרי פעילות

החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

א. מגזר ביטוח חיים

מגזר ביטוח החיים כולל כיסויים ביטוחיים כנגד מקרי מוות. פעילות החברה במגזר זה הינה בלתי מהותית בשלב זה, ולכן נכללו תוצאות הפעילות של מגזר זה במסגרת פעילות שלא יוחסה למגזרי פעילות.

ב. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים:

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2012							
ביטוח כללי							
לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ	ענפי רכב חבויות (אחרים*)	ענפי רכוש (ואחרים*)	רכב רכוש	רכב חובה		
סה"כ	סה"כ	בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
272,950	2,494	270,456	2,077	12,737	160,935	94,707	פרמיות ברוטו
10,152	2,130	8,022	256	6,309	302	1,155	פרמיות ביטוח משנה
262,798	364	262,434	1,821	6,428	160,633	93,552	פרמיות בשייר
134,594	-	134,594	157	348	89,949	44,140	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
128,204	364	127,840	1,664	6,080	70,684	49,412	פרמיות שהורווחו בשייר
12,806	2,993	9,813	577	271	2,046	6,919	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,063	164	899	40	885	(26)	-	הכנסות מעמלות
142,073	3,521	138,552	2,281	7,236	72,704	56,331	סך כל ההכנסות
130,549	1,928	128,621	2,553	4,481	76,794	44,793	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
7,988	1,671	6,317	640	2,588	651	2,438	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
122,561	257	122,304	1,913	1,893	76,143	42,355	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
18,184	300	17,884	342	2,917	9,312	5,313	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,666	191	4,475	34	207	2,129	2,105	הוצאות הנהלה וכלליות
582	566	16	1	15	-	-	הוצאות מימון
145,993	1,314	144,679	2,290	5,032	87,584	49,773	סך כל ההוצאות
(3,920)	2,207	(6,127)	(9)	2,204	(14,880)	6,558	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
4,946	4,946	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
1,026	7,153	(6,127)	(9)	2,204	(14,880)	6,558	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,127,354	4,414	1,122,940	71,680	44,846	242,723	763,691	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2012 (בלתי מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח דירות, נסיעות לחו"ל ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 70% מסך הפרמיות בענפים אלו. ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' וחבות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה 65% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2011							
ביטוח כללי							
לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ	ענפי רכב רכוש ואחרים (*)	ענפי רכב רכוש ואחרים (*)	רכב רכוש	רכב חובה		
סה"כ	סה"כ	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח				
218,324	1,734	216,590	2,338	12,866	120,462	80,924	פרמיות ברוטו
9,239	1,395	7,844	611	6,030	223	980	פרמיות ביטוח משנה
209,085	339	208,746	1,727	6,836	120,239	79,944	פרמיות בשייר שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
98,472	-	98,472	(677)	16	64,438	34,695	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות
110,613	339	110,274	2,404	6,820	55,801	45,249	סך כל ההכנסות
(2,079)	292	(2,371)	(195)	113	159	(2,448)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
1,134	130	1,004	81	936	(13)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
109,668	761	108,907	2,290	7,869	55,947	42,801	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
98,297	1,909	96,388	1,530	3,215	48,465	43,178	הוצאות הנהלה וכלליות
5,368	1,666	3,702	(25)	1,793	494	1,440	הוצאות מימון
92,929	243	92,686	1,555	1,422	47,971	41,738	סך כל ההוצאות
12,040	238	11,802	557	3,360	4,574	3,311	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
4,088	682	3,406	38	108	1,579	1,681	רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה
1,215	1,215	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2011 (בלתי מבוקר)
110,272	2,378	107,894	2,150	4,890	54,124	46,730	
(604)	(1,617)	1,013	140	2,979	1,823	(3,929)	
(604)	(1,617)	1,013	140	2,979	1,823	(3,929)	
1,105,339	2,598	1,102,741	84,725	63,024	183,160	771,832	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח דירות, נסיעות לחו"ל ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 72% מסך הפרמיות בענפים אלו. ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' וחבות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה 67% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011							
ביטוח כללי							
לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ	סה"כ	ענפי חבויות אחרים (* מבוקר אלפי ש"ח	ענפי רכוש ואחרים (* מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
506,480	7,599	498,881	8,459	46,680	253,302	190,440	פרמיות ברוטו
33,134	5,845	27,289	2,770	19,328	432	4,759	פרמיות ביטוח משנה
473,346	1,754	471,592	5,689	27,352	252,870	185,681	פרמיות בשייר
11,233	-	11,233	(986)	207	9,190	2,822	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
462,113	1,754	460,359	6,675	27,145	243,680	182,859	פרמיות שהורווחו בשייר
14,601	3,878	10,723	694	796	3,027	6,206	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
5,305	1,935	3,370	187	3,180	3	-	הכנסות מעמלות
482,019	7,567	474,452	7,556	31,121	246,710	189,065	סך כל ההכנסות
377,119	4,080	373,039	10,126	3,519	218,889	140,505	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
3,649	3,535	114	1,489	(1,042)	221	(554)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
373,470	545	372,925	8,637	4,561	218,668	141,059	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
74,842	1,085	73,757	2,235	15,778	32,248	23,496	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
19,072	1,304	17,768	298	1,645	7,553	8,272	הוצאות הנהלה וכלליות
4,228	4,214	14	1	12	1	-	הוצאות מימון
471,612	7,148	464,464	11,171	21,996	258,470	172,827	סך כל ההוצאות
10,407	419	9,988	(3,615)	9,125	(11,760)	16,238	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
28	28	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
10,435	447	9,988	(3,615)	9,125	(11,760)	16,238	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
991,334	3,028	988,306	75,942	43,435	142,539	726,390	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2011 (מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, נסיעות לחו"ל ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 74% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד שלישי וחבות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה 58% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה, כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).
2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטוח), התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן- תקנות ההון) והנחיות המפקח.

31 בדצמבר 2011	31 במרס 2012	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
204,682	207,799	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
184,936	185,872	הון ראשוני בסיסי
31,884	25,802	הון משני נחות - כתבי התחייבות נדחים (ב)
216,820	211,674	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
12,138	3,875	עודף (*)
		(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
126,316	125,956	פעילות בביטוח כללי
22,221	22,291	פעילות בביטוח חיים
28	-	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
6,318	6,310	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
19,763	22,462	סיכונים תפעוליים
30,036	30,780	נכסי השקעה ונכסים אחרים
204,682	207,799	סך כל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(ב) בחודש מרס 2010 הנפיקה החברה לבנק כתב התחייבות נדחה בסך של 30,000 אלפי ש"ח. כתב ההתחייבות יפרע ב-8 תשלומים רבעוניים החל מחודש יוני, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד (קרן וריבית) ונושא ריבית שנתית בשיעור של 4.8% המשולמת מדי רבעון. כתב ההתחייבות הנדחה מהווה הון משני נחות לענין תקנות ההון.

בחודש אפריל 2010 הנפיקה החברה לבנק כתב התחייבות נדחה בסך של 15,000 אלפי ש"ח. כתב ההתחייבות יפרע ב-8 תשלומים רבעוניים החל מחודש יולי, 2013. כתב ההתחייבות צמוד למדד (קרן וריבית) ונושא ריבית שנתית בשיעור של 4.77% המשולמת מדי רבעון. כתב ההתחייבות הנדחה מהווה הון משני נחות לענין תקנות ההון.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. בחודש נובמבר 2009 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט - 2009 (להלן - "התיקון").

במסגרת התיקון נוספו לדרישות ההון הקיימות, דרישות הון בגין קטגוריות אלו:

(א) סיכונים תפעוליים.

(ב) סיכוני שוק ואשראי, כשיעור מהנכסים, לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.

(ג) סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי.

(ד) דרישות הון בגין ערבביות.

כמו כן, ניתנו ההקלות הבאות:

(א) הקלה באופן חישוב ההון בשל הוצאות לפיתוח מערכות מידע, בכפוף לאישור המפקח.

(ב) ניכוי עתודה למס שנוצרה בגין נכסים לא מוכרים אשר מוחזקים בניגוד לתקנות השקעה או בניגוד להוראות המפקח.

בחודש אוגוסט 2011 פורסם חוזר בדבר הרכב הון עצמי מוכר של מבטח (להלן - החוזר), אשר נכנס לתוקפו החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2011.

החוזר קובע כללים למבנה הון עצמי מוכר של מבטח, וכן מסגרת עקרונית להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי ההון השונים, כדלהלן:

(1) הון ראשוני - כולל הון ראשוני בסיסי (בגובה ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה), שטרי הון צמיתים או מניות בכורה לא צוברות ומכשירי הון ראשוני מורכב. מכשירי ההון הראשוני המורכב כוללים מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות ביטול תשלומי ריבית ודחיית תשלומי קרן ופרעונם נדחה בפני כל התחייבויות המבטח ובנסיבות מסוימות (הון עצמי מוכר קיים נמוך מהנדרש) קרן המכשיר תמחק או תומר למניות רגילות. מועד הפרעון הראשון של מכשירים אלה יבוא לאחר פרעון ההתחייבויות הביטוחיות המאוחרות ביותר או 49 שנים, כמוקדם שביניהם, אך לא קודם לתום 10 שנים ממועד ההנפקה.

(2) הון משני - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן וריבית, ושפרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני. מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון המשני יבוא לאחר תום תקופה המשקפת ממוצע משוקלל של התקופות לפרעון ההתחייבויות הביטוחיות בתוספת שנתיים, או 20 שנים כמוקדם שביניהם, אך לא קודם לתום 8 שנים ממועד ההנפקה.

(3) הון שלישוני - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן בלבד, ושפרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני (אם כי ניתן לקבוע שלא יידחה גם בפני הון משני אחר או הון שלישוני). מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון השלישוני אינו מוקדם לתום 5 שנים מיום הנפקתו.

לעניין זה, התחייבויות ביטוחיות כוללות התחייבויות שאינן תלויות תשואה ובניכוי חלקם של מבטחי משנה.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. (3) (המשך)

ההון העצמי המוכר של המבטח הוא סכום הרכיבים ומכשירים הכלולים ברבדים השונים בשיעורים הבאים:

- א. שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון הראשוני לא יפחת מ-60% מסך ההון העצמי של המבטח.
- ב. שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון הראשוני הבסיסי לא יפחת מ-70% מסך ההון הראשוני.
- ג. שיעורם הכולל של מכשירי הון ראשוני מורכב לא יעלה על 20% מסך ההון הראשוני.
- ד. שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון השלישוני לא יעלה על 15% מסך ההון העצמי של מבטח.

החוזר כולל הוראת שעה לעניין הרכב ההון העצמי של מבטח בתקופה שמיום 30 בספטמבר, 2011 ועד למועד יישומה של הדירקטיבה בישראל במועד עליו יודיע המפקח לפיה הוראות החוזר יכנסו לתוקף בהדרגה.

כמו כן, נקבע בהוראת השעה כי שיעורם הכולל של מכשירי הון הנכללים ב-"הון משני נחות" לא יעלה על 50% מההון הבסיסי. הון משני נחות מוגדר כסך הרכיבים הבאים:

- (1) כתבי התחייבות נדחים, בין שניתנים להמרה במניות ובין שלא ניתנים להמרה במניות, שהונפקו לתקופה של 5 שנים לפחות, ותקופת פרעונם בעוד שנתיים לפחות לאחר תאריך הדוח, ובלבד שלא הוצאו לבעל שליטה;
- (2) כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לבעלי שליטה והם צמודים למדד המחירים לצרכן לכל היותר, אך אינם נושאים ריבית ושמועד הפרעון שלהם לא פחות משנתיים לאחר תאריך הדוח.

בנוסף להוראות השעה כולל החוזר הוראות מעבר כדלהלן:

- א. הון משני נחות אשר הונפק עד ליום 31 בדצמבר, 2009 יוכר עד למועד פרעונו הסופי בתנאים בהם הוכר עד לפרסום חוזר זה.
- ב. הון משני נחות אשר הונפק מיום 1 בינואר, 2010 ואילך לא יוכר עם יישומה של הדירקטיבה בישראל או מיום 31 בינואר, 2013, לפי המוקדם.
- ג. מכשירי הון ראשוני מורכב, משני מורכב ושלישוני מורכב אשר הונפקו מיום 1 בינואר, 2010 ואילך ואשר אושרו על-ידי המפקח, יוכרו עד למועד פירעונם הסופי בתנאים בהם הונפקו ובהתאם למגבלות השיעורים החלים על הרבדים השונים.
- ד. מכשירי הון ראשוני מורכב, משני מורכב ושלישוני מורכב, אשר יונפקו ממועד תחילתו של החוזר בתנאים הקבועים בו, יוכרו במלואם עם יישומה של הדירקטיבה בישראל עד למועד פירעונם.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

4. בחודש מרס 2010 פורסם מכתב הבהרה שעניינו קריטריונים לאישור חלוקת דיבידנד על ידי מבטח (להלן - "ההבהרה").

בחודש דצמבר 2011 פרסם המפקח מכתב המפרט את הקריטריונים המוזכרים בהבהרה הכוללים הגשת תחזית רווח שנתית לשנים 2010 ו-2011, תוכנית שרות חוב מעודכנת ומאושרת בידי דירקטוריון חברת האחזקות המחזיקה בחברת הביטוח, תוכנית פעולה אופרטיבית לגיוס הון שאושרה בידי דירקטוריון חברת הביטוח ופרוטוקול הדיון בדירקטוריון חברת הביטוח בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בתוספת דרישה לאישור תוכנית שרות החוב גם על ידי דירקטוריון חברת הביטוח וכן דרישה לפיה לאחר אישור המפקח יעמוד היחס המינימלי שבין ההון העצמי הקיים לאחר חלוקת דיבידנד לבין הסכום הנדרש על שיעור של 105%. לגבי חלוקת דיבידנד ללא צורך בקבלת אישור מראש של המפקח עודכן היחס שבין סך ההון העצמי לאחר חלוקת הדיבידנד לבין הסכום הנדרש בהבהרה השנייה לשיעור של 115% (במקום 110%).

5. ביום 10 ביולי, 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - הדירקטיבה). הדירקטיבה מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד.

הדירקטיבה מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. החברה החלה להיערך ליישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

בהתאם לטיטוט מכתב שפרסם המפקח על הביטוח בחודש אפריל 2012 נוצר חשש כי תהליך יישום הדירקטיבה באירופה עומד להתעכב באופן משמעותי ובהתאם לכך החליט אגף שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר (להלן - האגף) לפתח משטר כושר פירעון מבוסס סיכונים ברוח סולבנסי II שלא ייצמד להתקדמות התהליך באירופה אולם יתבסס על עקרונות הדירקטיבה בהתאמות הנדרשות לישראל. במסגרת זו מגבש האגף תזכיר חוק המכיל תיקונים נדרשים ליישום עקרונות אלו בישראל.

טיטוט המכתב נוקבת ברשימת דיווחים שחברות הביטוח תדרשנה להגיש לאגף בשנים 2012 עד 2014 שבעקבותיהם הממונה יבחן את נאותות ההון הנדרש מכל חברת ביטוח ובמקרה הצורך יחליט, במהלך שנת 2015, על דרישות הון נוספת (להלן - תוספת הון). החלטות הממונה על תוספת הון יתבססו על דיווחי החברות ועל איכות הממשל התאגידי וניהול הסיכונים בחברה.

6. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות. על פי החוזר, דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברות מוחזקות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא.

לגבי ההון העצמי הכלול בתמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "סולו") בהתאם להוראות החוזר האמור, ראה נספח א' לדוחות כספיים אלו.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

7. בחודש פברואר 2012, העביר המפקח על הביטוח למנהלי חברות הביטוח טיוטת הבהרות לעניין חישוב דרישות הון של חברות הביטוח (להלן - טיוטת הבהרות) שעיקרן: הבהרות בנוגע להון נדרש בגין השקעות, דרישות הון בגין סיכון תפעולי, גירעון או עודף שנוצר בפוליסות משתתפות ברווחים, סיווג מכשירים פיננסיים נגזרים, דיווח אודות התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה, דירוג חיצוני ועודף/גרעון ההון של חברות ביטוח בשל פעולות שבין תאריך הדוח לתאריך הפרסום. בין חברות הביטוח למפקח מתקיימים דיונים לגבי טיוטת הבהרות. ליום 31 במרס, 2012 החברה מיישמת בחישוב דרישות הון את עיקרי הסעיפים כך שלהערכת החברה לפרסום הבהרות הסופיות לא צפויה השפעה מהותית על עודף ההון של החברה.

8. במהלך החודשים פברואר ומרס 2012 אושרו בוועדת הכספים תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 ("תקנות ההשקעה החדשות") ובחודש מרס 2012 פרסם המפקח את טיוטת חוזר (שלישית) לעניין כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים (להלן - "טיוטת החוזר"). תקנות ההשקעה החדשות תכנסנה לתוקף תוך 30 יום מיום פרסומן (למעט תקנה 39 המתייחסת לשיעור הנכסים הנזילים שיוחזק על ידי המבטח כנגד התחייבות מסוג 70 אשר תיכנס לתוקף תוך שישה חודשים ממועד פרסום תקנות ההשקעה החדשות).

תקנות ההשקעה החדשות כוללות בין היתר שינויים בהוראות לגבי שליטה והחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח (להלן - "תקנה 33"). נקבע כי מבטח לא ישלוט ולא יחזיק יותר מ-20% מאמצעי שליטה אלא בתאגידים שפורטו בתקנות שהם:

(1) מבטח אחר; (2) חברה מנהלת; (3) תאגיד שעיסוקו העיקרי הוא החזקת נכסי מקרקעין וניהולם; (4) סוכן תאגיד; (5) תאגיד שעיסוקו היחיד הוא ניהול השקעות או העמדת אשראי עבור המבטח ועבור גופים מוסדיים אחרים שבשליטת המבטח או בשליטת מי ששולט במבטח ו- (6) תאגיד מסוג אחר שעיסוקו העיקרי קשור בפעילותו השוטפת של המבטח.

השקעה בסוגי התאגידים המנויים בפסקאות (5) ו-(6) לעיל טעונים אישור מראש של המפקח.

השקעה בכל אחד מהתאגידים הנשלטים או המנויים לעיל, למעט השקעה בנכס מקרקעין באמצעות תאגיד המנוי בפסקה (3) לעיל, שעל פי טיוטת החוזר רואים אותה כאילו נעשתה במישרין על ידי המבטח, ולמעט השקעות משקיע מוסדי עבור העמיתים בהתאם לפירוט בתקנות ההשקעה החדשות, תעמוד כנגד ההון המוכר של המבטח שמעבר להון העצמי המזערי הנדרש ממנו לפי תקנות ההון העצמי בלבד.

על אף האמור לעיל, השקעה במבטח אחר ובחברה מנהלת, יכולה להיות מוחזקת גם כנגד ההון העצמי המינימלי הנדרש מהמבטח או כנגד התחייבויותיו האחרות, בכפוף לתנאים ולמגבלות המפורטים בתקנות ההשקעה החדשות.

בהמשך לקבוע בהוראות המעבר לטיוטת התקנות החדשות, נקבעו בהוראות טיוטת החוזר, כי מבטח יהיה רשאי להמשיך ולהחזיק בתאגידים שהממונה נתן בגינם אישור טרם פרסומן של התקנות לפי התנאים שנקבעו באישור הממונה, ובכפוף לתנאים הבאים הנוספים:

החל מיום 31 בדצמבר, 2013, יחזיק בתאגיד כאמור בהתאם לאמור בתקנה 33 לתקנות. על אף האמור לעיל, עד יום 31 בדצמבר, 2012, מבטח יחזיק בשיעור של 50 אחוזים לפחות מיתרת ההשקעה בתאגיד כאמור כנגד עודף ההון המוכר של המבטח שמעבר להון העצמי המזערי הנדרש ממנו.

בין חברות הביטוח למפקח מתקיימים דיונים לגבי הטיטה.

לחברה השקעות ונכסים אשר בהתאם לתקנות ההשקעה החדשות, ייתכן והיא תצטרך לפעול על פי הוראות המעבר ובהתאם לקבוע בטיטת החוזר, ובין היתר עשויה להידרש להעמידם כנגד עודפי הון בלבד. במקרה האמור, סכומי השקעות אלה יהוו עודפים שאינם ניתנים לחלוקה. החברה בוחנת את השלכות תקנות ההשקעה החדשות וטיטת החוזר כאמור.

באור 5: -

התחייבויות תלויות

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה ייצוגית

להלן תאור בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה ייצוגית שהוגשו נגד החברה. להערכת הנהלת החברה, בהסתמך, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה מבאי כוחה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות במקום בו נדרשו הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה. הפרשות שכללה החברה אינן בסכומים מהותיים.

א. בסוף חודש יולי 2008 הוגשו נגד החברה תביעה כספית (להלן - התביעה) ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה), בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

לטענת החברה התובעת, במסגרת פיצוי בגין אובדן מוחלט לרכבה, שהיה מבוטח אצל החברה, לא שיפתה אותה החברה על נזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקנו ברכב לפי דרישת החברה. סכום התביעה הוא כ-500 ש"ח.

בנוסף, עתרה התובעת בבקשה לאשר את תביעתה כתביעה ייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג כוללת כל אדם שזכה, החל מיום 1 באפריל, 2004, לקבל מהחברה תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה, עת היה מבוטח אצל החברה בביטוח לפי פרק א' לתוספת לתקנות הביטוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986, כולו או מקצתו, ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקנו ברכב לפי דרישת החברה. התובעת העריכה את סכומה הכולל של התביעה הייצוגית בכ-22 מיליון ש"ח.

ביום 30 בנובמבר, 2008 הוגשה תגובתה של החברה לבקשה לאישור התביעה כייצוגית.

הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית אוחד עם הדיון בשלוש בקשות נוספות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו באותו עניין נגד חברות ביטוח אחרות. ביום 15 בנובמבר, 2009 ניתנה החלטה על-ידי כבוד השופט זפט לפיה כל הבקשות, פרט לבקשה שהוגשה נגד חברת הביטוח הראל, יידונו בפני כבוד השופטת אגמון-גונן.

ביום 23 בנובמבר, 2009 החליטה כבוד השופטת אגמון-גונן כי על הצדדים להעביר את כל הבקשות למפקח על הביטוח, ולאחר שתתקבל עמדת המפקח, יודיעו הצדדים אם ברצונם לקיים דיון מקדמי נוסף.

ביום 19 ביולי, 2011 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה, בהבהירו כי הגשת עמדתו נועדה אך להבטיח מניעת פגיעה באינטרס הציבור אגב בירור ההליכים הנדונים, וכי אין בה כדי לנקוט עמדה לגוף התביעות ו/או לשאלת קבלת הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות או האם עומדים המבקשים בתנאים הנדרשים לצורך אישור הבקשות.

במסגרת עמדתו הנ"ל, הבהיר היועץ המשפטי לממשלה כי מקום שבו מותקנים אמצעי מיגון ברכב התואמים את דרישת המבטח (אף אם הותקנו קודם לתחילת חוזה הביטוח), על המבטח לשפות את המבוטח בשל אובדן אמצעי המיגון, גם במקרה של אובדן גמור (ולמעט לעניין מיגון מסוג אימוביליזר ברכבים שיובאו לישראל לאחר שנת 1998).

ביום 5 בספטמבר, 2011 ניתנה החלטה ע"י כבוד השופטת אגמון-גונן, לפיה על הצדדים להודיע לבית המשפט בתוך 30 ימים האם הם מעוניינים להגיע להסדר על פי עמדת היועץ המשפטי לממשלה או שיש מקום לקיים דיון נוסף.

לבקשת כל הצדדים בתיק, לנוכח מגעים לפשרה המתנהלים בין הצדדים, בוטל ביום 27 לספטמבר, 2011 מועד דיון שנקבע ובית המשפט קבע כי על הצדדים להודיע לבית המשפט בתוך 45 ימים האם הגיעו ביניהם להסדר פשרה או שיש צורך לקיים דיון נוסף.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה ייצוגית (המשך)

א. (המשך)

העקרונות הנדונים כבסיס למתווה פשרה הינם תשלום פיצוי, בסך 50% משווי שוק של אמצעי המיגון, ע"י חברות הביטוח, לתקופה שמשלוש שנים לפני הגשת התביעה ועד למועד אישור הסדר הפשרה, כאשר שווי אמצעי המיגון ייקבע ע"י בודק שימונה לצורך האמור ובנוסף תשלום תגמול ושכר טירחת עו"ד בסך של 150,000 ש"ח בתוספת מע"מ לחברת ביטוח גדולה (מעל 7.5% מהשוק), 100,000 ש"ח לחברת ביטוח בינונית (מעל 3% מהשוק) ו- 50,000 ש"ח לחברת ביטוח קטנה (פחות מ 3% מהשוק). בנוסף, דורשים התובעים, כי ככל שהפיצוי שישולם בפועל ללקוחות לא יעלה על סכום של 1 מיליון ש"ח לחברת ביטוח גדולה, 2/3 מיליון ש"ח לחברת ביטוח בינונית, ו- 1/3 מיליון ש"ח לחברת ביטוח קטנה, תיתרם יתרת הסכום עד לתקרה הנ"ל לעמותה הפועלת בתחום המלחמה בתאונות דרכים.

שירביט לא הסכימה לעת עתה להתקדם במתווה זה, אולם למיטב ידיעתה, חברות ביטוח אחרות ממשיכות לנהל משא ומתן עם התובעים על יסוד מתווה זה.

ביום 23 באפריל, 2012 התקיים דיון קדם משפט בתובענה.

במסגרת הדיון, עמדו ב"כ חברות הביטוח מגדל, כלל, הפניקס, מנורה ושומרה, על עיקרי הסדר פשרה שגובשו ביניהם, כמתואר לעיל. בית המשפט, לאחר ששמע את עיקרי ההסדר, הציע לצדדים לתקן את עיקרון קביעת השווי שנקבע בהסדר, באופן שבו הערך ייקבע לפי שווי רכישת אמצעי המיגון בפועל או שווי שוק ביום הרכישה ולאחר מכן הפחתת ערך חשבונאי לפי גיל מערכת המיגון. כן המליץ בית המשפט על תיקון לפיו במידה שיותר סכום עד לסכום המינימום שנקבע לתשלום עבור החברה, הוא יתווסף לסכום שיקבלו המבוטחים שפנו ונמצאו זכאים.

בית המשפט קבע כי על הצדדים להודיע לבית המשפט בתוך 60 יום האם הגיעו להסדר פשרה ובמידה שכן, כי עליהם להגישו לבית המשפט, כאשר במידה שיינתן לו אישור היועץ המשפטי לממשלה, נתבקשו הצדדים לציין את הדבר האמור בהודעה לבית המשפט.

לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, סיכוייה של הבקשה והתביעה להתקבל צפויים, אולם, בין אם יהא הסכם פשרה בהתאם לעקרונות דלעיל ובין אם הבקשה והתביעה תתקבלנה, המשמעות הכספית של הפשרה ו/או התביעה אינה צפויה להיות מהותית מבחינת החברה.

ב. בחודש דצמבר 2008 הוגשו נגד החברה תביעה כספית (להלן - התביעה) ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה), בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

בתביעה נתבעת החברה לשלם לתובע סך של כ-1,940 ש"ח בגין ההפרש בין שכר טרחת שמאי אשר לטענתו שילם בפועל ובין הפיצוי אשר שולם לו על ידי החברה עבור שכר טרחת שמאי. לטענת התובע, החברה מפרה את הוראות חוק חוזה הביטוח ואת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) תשמ"ו - 1986, בכך שאינה משיבה את המצב לקדמותו ואינה מפצה בגין כל הנזק אשר נגרם לתובע כתוצאה מפגיעת רכב המבוטח על ידי החברה בביטוח צד ג' ברכבו שלו.

בנוסף, עתר התובע בבקשה לאשר תביעתו כתביעה ייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, בשם כל אדם ו/או אישיות משפטית אחרת, אשר היה זכאי, לקבל מהחברה, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב, לרבות סכומי כסף בגין שכי"ט שמאי, אותו שילם לשמאי כלשהו, על מנת שיערוך את שומת הנזק לרכב, במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה והחברה לא השיבה ו/או שילמה לידיו, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו.

התובע העריך את סכומה הכולל של התביעה הייצוגית בכ- 13 מיליוני ש"ח.

ביום 7 באפריל, 2009 הוגשה תגובתה של החברה לבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה ייצוגית (המשך)

ב. (המשך)

הדיון בתביעה זו אוחד עם הדיון בבקשות נוספות לאישור תובענות כייצוגיות שעניינן זהה לתביעה זו ואשר הוגשו נגד חברות ביטוח אחרות, בפני כב' השופטת ענת ברון בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

ביום 3 במרס, 2010 הגיש התובע (יחד עם התובעים בתביעות הנוספות שהדיון בהן אוחד כאמור), תשובה מאוחדת מטעמו לתשובות חברות הביטוח לבקשות השונות לאישור התביעות כייצוגיות.

בימים 15 במרס, 2010, 6 ביולי, 2010 ו- 26 באפריל, 2011, נתקיימו בבית המשפט דיונים מקדמיים בתיקים המאוחדים, במסגרתם הציע בית המשפט לצדדים לנהל משא ומתן לפשרה.

בדיון קדם המשפט נוסף שהתקיים ביום 13 בספטמבר, 2011, הורה בית המשפט על קבלת עמדתו של המפקח על הביטוח בתובענות, בתוך 60 יום.

ביום 8 בדצמבר, 2011 הוגשה לבית המשפט עמדתו של המפקח על הביטוח, לפיה לא ראוי לקבוע באופן אוטומטי שחברת הביטוח מחוייבת לשלם את כל שכר הטרחה שהשמאי דורש. כן ציין המפקח כי העניין אינו ראוי לבירור בתביעה ייצוגית וכי צריך לבחון כל מקרה לגופו.

קדם משפט נוסף התקיים ביום 11 בדצמבר, 2011 ו- קדם משפט נוסף נקבע ליום 17 ביוני, 2012.

לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, הסיכויים שהבקשה תידחה הינם גבוהים.

ג. בחודש יוני 2010 הוגשה נגד החברה תביעה כספית בסך ש"ח 822 ובקשה לאישור התביעה כייצוגית. סכום התביעה הייצוגית הוערך על-ידי התובעים בכ- 30 מיליון ש"ח (נכון למועד הגשת התביעה) לקבוצת מבוטחים בביטוח רכב מנועי, המורכבת מ- 2 קבוצות תובעים, כמפורט להלן. הסכום הנתבע מורכב מכ- 24.5 מיליון ש"ח שנתבעו עבור קבוצת התובעים הראשונה וכ- 5.5 מיליון ש"ח שנתבעו עבור קבוצת התובעים השנייה.

לטענת התובעים, הם התקשרו עם החברה בחוזה לרכישת ביטוח רכב מקיף, הכולל הרחבת כיסוי לרדיו, עבור שני כלי רכב שנרכשו ללא רדיו אינטגרלי המותקן ברכב. לטענת התובעים, לאחר רכישת כלי הרכב, הותקן בכל אחד מהם, על ידי התובעים, מכשיר רדיו. בכתב התביעה נטען, כי אחד מכלי הרכב נגנב בתוך תקופת הביטוח, אולם תגמולי הביטוח ששולמו בגין הגניבה לא כללו פיצוי עבור מכשיר הרדיו שהותקן ברכב.

לטענת התובעים, בכך התעשרה החברה שלא כדיון, שכן מחד היא גבתה דמי ביטוח נוספים בגין הרחבת כיסוי לרדיו ומאידך, לא פיצתה את לקוחותיה בגין אובדן מכשיר הרדיו ברכב.

על יסוד טענותיהם, מבקשים התובעים לאשר את תביעתם כתביעה ייצוגית בשם שתי קבוצות תובעים:

1. כל מבוטחי החברה, אשר רכשו מהחברה פוליסת ביטוח מקיף לרכב ובה הרחבת כיסוי לרדיו לא אינטגרלי, במהלך שבע השנים האחרונות עובר להגשת התובענה.

2. כל מבוטחי החברה, אשר רכבם ניזוק עד למצב של אובדן מוחלט או נגנב ואשר לא שולם להם פיצוי בגין מכשיר רדיו לא אינטגרלי אשר היה מותקן ברכבם, במהלך שבע השנים האחרונות עובר להגשת התובענה.

במסגרת התובענה, עותרים התובעים להורות לחברה, להשיב לחברי קבוצת התובעים הראשונה את דמי הביטוח ששילמו בגין הפוליסה.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה ייצוגית (המשך)

ג. (המשך)

בנוסף, עותרים התובעים להורות לחברה לשלם לחברי קבוצת התובעים השניה, את יתרת תגמולי הביטוח שלא שולמו להם כאמור לעיל.

ביום 31 באוגוסט, 2010, הגישה החברה תגובה לבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית.

ביום 13 בינואר, 2011, הגישו התובעים את תגובתם לתשובת החברה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

ביום 2 בפברואר, 2011, הגישה החברה לבית המשפט בקשה למחיקת הבקשה לאישור התביעה כייצוגית ולחלופין למחיקת תגובת התובעים לתשובת החברה לבקשה לאישור התביעה כייצוגית.

ביום 9 בפברואר, 2011 וביום 9 במרס, 2011 התקיימו דיוני קדם משפט בתובענה ולאור הצעת בית המשפט לצדדים, קיימו ביניהם הצדדים משא ומתן לפשרה.

ביום 20 במרס, 2011, הוגשה תגובת התובעים לבקשת החברה למחיקת בקשת האישור ולחלופין למחיקת תגובתם לתשובת החברה לבקשת האישור. תשובת החברה לתגובת התובעים הוגשה ביום 28 במרס, 2011.

ביום 31 במרס, 2011 התקיים קדם משפט נוסף בתובענה. במסגרת הדיון הודיע ב"כ התובעים כי הוא ממקד את תביעתו רק בחברי הקבוצה - כפי שהוגדרו בבקשת האישור - שאירע להם אירוע ביטוחי של גניבה או אובדן גמור והם לא קיבלו תגמולים עבור חסרון הרדיו. ב"כ התובעים הבהיר כי הוא אינו עומד על התביעה בקשר לקבוצה הראשונה.

הואיל ולא עלה בידי הצדדים להגיע להסדר פשרה, קצב בית המשפט מועדים להגשת סיכומים מטעם הצדדים. ביום 23 במאי, 2011 הוגשו לבית המשפט הסיכומים מטעם התובעים. סיכומי החברה הוגשו ביום 3 ביולי, 2011 וביום 19 ביולי, 2011 הוגשו סיכומי תשובה מטעם התובעים.

ביום 24 באפריל, 2012, התקבלה החלטת בית המשפט בבקשה לאישור התביעה כייצוגית.

ביהמ"ש ציין תחילה כי הבקשה צומצמה לחברי הקבוצה השניה בלבד, קרי - אלו שרכשו את הפוליסה עם ההרחבה ונגנבה מכוניתם או נפגעה במצב של אובדן מוחלט, ולא שולם להם פיצוי נפרד על מכשיר הרדיו הלא אינטגרלי.

בהתייחס לקבוצה זו, קבע בית המשפט כי למבקשים עומדת עילת תביעת ראויה נגד החברה.

בית המשפט דחה בהחלטתו את פרשנותה של החברה, לפיה פיצוי בגין מכשיר רדיו לא אינטגרלי ישולם למבוטחים רק במקרה של נזק או גניבה לרדיו, להבדיל מנזק כללי או גניבת הרכב כולו. לדעת בית המשפט, בהיעדר הסתייגות מפורשת בפוליסה, נראה שהחברה צריכה לפצות את המבקשים בגין הנזק שנגרם להם בגניבת רכבם או בנזק מלא, לרבות אובדן הרדיו שבוטח בנפרד.

עוד סבור בית המשפט כי לא הוכחה טענת החברה, לפיה שווי הרדיו נכלל בתגמולים שקיבלו המבקשים בגין שווי הרכב, ולכן פיצוי נוסף יהווה פיצוי כפל (שכן, לטענת החברה, תגמולי הביטוח שולמו לפי שווי הרכב במחירון יצחק לוי, ושם נכלל הרדיו במחיר הרכב). לדעת בית המשפט, משהותקן רדיו נפרד ובוטח בנפרד, מחירו בלתי ידוע, וידוע כי המבוטח ראה בו ערך נפרד, שכן ביקש לבטחו בנפרד. ולדעת בית המשפט, אין לדעת האם בעסקה חופשית בשוק היה הדבר מתבטא בתוספת מחיר לרכב, אם לאו.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה ייצוגית (המשך)

ג. (המשך)

כמו כן, קבע בית המשפט כי העובדה שהמבקשים לא שילמו פרמיה בגין הרחבת הביטוח עבור מכשיר הרדיו, אינה פוטרת את החברה מחובתה על פי הפוליסה.

בית המשפט קבע עוד כי העובדה שטענת החברה כי כיסוי ביטוחי לרדיו לא אינטגרלי חל רק במקרה שהרדיו נגנב או ניזוק לגופו, ואינו חל במקרה שהרכב נגנב או ניזוק עם הרדיו, לא קיבלה ביטוי בפוליסה כסייג או תנאי, מהווה, לכאורה, הפרה של חובת הגילוי המוטלת על מבטח, העלולה גם לעלות כדי הטעייה.

עוד הוסיף בית המשפט כי היעדר פירוט ההסתייגות עומד גם בניגוד להוראות המפקח על הביטוח, לאורן, לו רצתה החברה לכלול את הרדיו הבלתי אינטגרלי בשווי הרכב, היה עליה לעשות כן כבר בשלב הצעת הביטוח ובהבלטה מיוחדת עם הסבר מפורט.

כמו כן, סבור בית המשפט כי האמור לעיל מהווה גם, לכאורה, הפרת חובה חקוקה של מספר חוקים ותקנות. בנוסף, לדעת בית המשפט, למבקשים עומדות, לכאורה, עילות ההטעייה ועשיית עושר ולא במשפט, כנגד החברה.

בית המשפט קבע עוד כי בירור התביעה כתובענה ייצוגית הוא אכן הדרך היעילה ביותר להכרעה במחלוקת וכי מתקיימים התנאים הדרושים לאישור תובענה ייצוגית בהתאם לחוק.

עם זאת, בית המשפט קבע כי מאפייניה העיקריים של התובענה נטועים בפוליסת הביטוח ובפרשנותה, ולפיכך, תקופת ההתיישנות הרלבנטית לתביעה הינה 3 שנים (ולא 7 שנים, כפי שנתבקש בכתב התביעה).

עוד קבע ביהמ"ש כי אין לראות בפסק הדין שהתקבל כנגד החברה בעניין דומה שנדון בבית המשפט לתביעות קטנות ככזה היוצר מעשה בית דין, וכי פסק דין זה אינו יוצר השתק עילה ו/או השתק פלוגתא.

לסיכום, אישר בית המשפט את התביעה כתביעה ייצוגית, בה הקבוצה התובעת הינה "מי שהיו לקוחות החברה שרכשו ממנה פוליסה לביטוח מקיף בתוספת הרחבה בגין אבדן או נזק למכשיר רדיו לא אינטגרלי, החל מיום 1 ביוני, 2007 ועד היום, ואשר מכוניתם נגנבה ו/או נפגעה ממצב של אבדן מוחלט, ואשר לא שולמו להם תגמולי ביטוח בגין הרדיו בנוסף לפיצוי עבור שווי הרכב."

בית המשפט קבע כי על החברה לשאת בהוצאות המבקשת עד כה, ובשכר טירחת באי כוחה בגין בקשה זו, בסכום של 20 אלפי ש"ח. כן קבע כי ב"כ המבטחות יציעו נוסח הודעה לפרסום ההחלטה תוך 15 יום וב"כ המבקשים יגיבו על נוסח זה תוך 15 ימים.

התיק נקבע לשיבת קדם משפט ליום 15 ביולי, 2012.

על החברה להגיש כתב הגנה מטעמה בתובענה עד ליום 15 ביוני, 2012.

לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, המשמעות הכספית של קבלת התביעה אינה צפויה להיות מהותית מבחינת החברה.

ד. בחודש פברואר, 2012 הוגשו נגד החברה תביעה כספית ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב. בתביעתה האישית, מבקשת התובעת מבית המשפט להורות על השבת כספי הפרמיה ששילמה בגין "ביטוח מבנה דירה" (ולחילופין - להורות על השבת דמי הפרמיה שנגבו ממנה בערכי כינון), ובנוסף, סך "סימלי" של 10 אלפי ש"ח בגין עוגמת נפש.

באור 5: - התחייבויות תלויות (המשך)

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות ייצוגיות (המשך)

ד. (המשך)

בשם חברי הקבוצה הייצוגית התבקש סעד זהה לזה שהתבקש על ידי התובעת. סכום התביעה בשם כל חברי הקבוצה - הוערך ב- 20 מיליון ש"ח.

ה"קבוצה" שבשמה הוגשה התביעה והבקשה לאשרה כייצוגית הוגדרה ככל מי שרכש ביטוחי מבנה, על סוגיהם, אצל החברה, החל ממועד רכישת "פוליסת המבנה" על ידם ועד מועד הגשת הבקשה, והינם בעלי זכויות ו/או בעלי דירה/ות בבית משותף, או בבית דירות הראוי להירשם כבית משותף, ואשר נפגעו מהתנהגותה של החברה.

התובעת טוענת שרכשה ביטוח מבנה שלפי תנאיו, אם המבנה ייהרס, היא תהיה זכאית לתגמולי ביטוח בערכי כינון רק במקרה שבו המבנה יוקם מחדש, כלומר - הפוליסה אינה מכסה לטענתה את שווי הקרקע. לטענת התובעת, כאשר מדובר בבית משותף, הסיכוי לכונן את הבית המשותף או דירה, במקרה קרות ביטוח של הרס של יותר מ- 75% של הבית המשותף, הינו נמוך ביותר עד אפסי, משום שבניית הבניין מחדש מצריכה הסכמת כל בעלי הדירות, ולכן תלויה התובעת בבעלי הדירות האחרים וביכולתם הכלכלית. לטענת התובעת, עובדה זו הינה עובדה מהותית שמחובתה של החברה היה לידע אותה בטרם רכשה את הפוליסה. לטענת התובעת, החברה הסתירה ממנה עובדה זו, ובמעשיה הפרה את חובת הגילוי שלה כלפי התובעת, הטעתה אותה ועוד, ועל כן, מחוייבת להשיב לה את תשלומי הפרמיה ששילמה, ובנוסף, פיצוי בגין נזק לא ממוני שנגרם לה, לטענתה.

ביום 21 במרס, 2012 החליט בית המשפט (כב' השופטת אביגיל כהן) כי על המשיבה (החברה) להגיב לבקשה עפ"י התקנות וקבע דיון מקדמי ליום 8 ביולי, 2012.

בד בבד עם הגשת התביעה, הגיש ב"כ התובעת בשם לקוחות פרטיים שונים, תביעה ובקשה לאישורה כייצוגית כנגד שבע חברות ביטוח נוספות וכן, בקשה לאיחוד הדיון בכל התביעות.

ביום 21 במרס, 2012 החליט בית המשפט כי על הנתבעות להגיב לבקשה לאיחוד התיקים בתוך 30 יום.

בשלב מקדמי זה, בו טרם הוגשה תגובת החברה לבקשה לאישור התביעה כייצוגית, טרם ניתן להעריך את סיכויי התביעה והבקשה.

ה. טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה שאושרה כנגד החברה, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

הסכום הנתבע	כמות תביעות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

תובענה שאושרה כתביעה ייצוגית

5,500	1	צוין סכום המתייחס לחברה
-------	---	-------------------------

בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות

55,000	3	צוין סכום המתייחס לחברה
--------	---	-------------------------

סכום ההפרשה הכולל בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל אינו מהותי.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס שווי מאזני.

דוחות ביניים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2011 מבוקר	ליום 31 במרס		
	2011	2012	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
4,439	3,348	4,710	נכסים בלתי מוחשיים
28,868	33,019	33,080	הוצאות רכישה נדחות
4,783	3,190	4,913	רכוש קבוע
27,094	28,738	30,644	השקעות בחברות בנות
25,320	23,048	25,320	נדל"ן להשקעה
70,159	97,720	74,411	נכסי ביטוח משנה
12,918	8,635	9,388	נכסי מסים שוטפים
10,697	8,409	7,845	חייבים ויתרות חובה
95,861	127,594	138,478	פרמיות לגבייה
			השקעות פיננסיות:
708,132	821,629	794,118	נכסי חוב סחירים
136,664	110,341	172,313	נכסי חוב שאינם סחירים
262	59,621	3,324	מניות
19,589	45,048	25,130	אחרות
864,647	1,036,639	994,885	סה"כ השקעות פיננסיות
175,781	50,558	122,271	מזומנים ושווי מזומנים
<u>1,320,567</u>	<u>1,420,898</u>	<u>1,445,945</u>	סך כל הנכסים
			הון:
41,766	41,766	41,766	הון מניות
52,869	52,869	52,869	פרמיה על מניות
778	831	4,488	קרנות הון
89,523	82,579	86,749	יתרת רווח
184,936	178,045	185,872	סה"כ הון
			התחייבויות:
991,334	1,105,339	1,127,354	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
2,243	1,925	1,115	התחייבויות בגין מסים נדחים
11,505	11,332	11,682	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
71,176	66,435	72,112	זכאים ויתרות זכות
59,373	57,822	47,810	התחייבויות פיננסיות
1,135,631	1,242,853	1,260,073	סך כל ההתחייבויות
<u>1,320,567</u>	<u>1,420,898</u>	<u>1,445,945</u>	סך כל ההון וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 בספטמבר		
	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
494,821	118,746	136,907	פרמיות שהורווחו ברוטו
32,708	8,133	8,703	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
462,113	110,613	128,204	פרמיות שהורווחו בשייר
13,088	(2,191)	12,697	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
5,156	1,096	1,026	הכנסות מעמלות
480,357	109,518	141,927	סך כל ההכנסות
377,119	98,297	130,549	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
3,649	5,368	7,988	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
373,470	92,929	122,561	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
74,842	12,040	18,184	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
18,882	3,941	4,729	הוצאות הנהלה וכלליות
4,228	1,216	582	הוצאות מימון
471,422	110,126	146,056	סך כל ההוצאות
308	(7)	175	חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
9,243	(615)	(3,954)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
2,881	(33)	(1,180)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
6,362	(582)	(2,774)	רווח נקי (הפסד)
28	-	4,946	רווח (הפסד) כולל אחר:
(81)	-	(1,236)	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
(53)	-	3,710	השפעת המס בגין רווח כולל אחר
6,309	(582)	936	סה"כ רווח (הפסד) כולל

מגזרי פעילות

לא הוצג בדוחות כספיים ביניים אלו מידע בדבר מגזרי פעילות "סולו", מכיוון שאלו אינם שונים באופן מהותי ממגזרי הפעילות על בסיס דוחות כספיים מאוחדים, כאמור בבאור 3.

פרוט השקעות פיננסיות

31 במרס, 2012				
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
794,118	-	76,931	717,187	נכסי חוב סחירים
172,313	172,313	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
3,324	-	-	3,324	מניות
25,130	-	-	25,130	אחרות
<u>994,885</u>	<u>172,313</u>	<u>76,931</u>	<u>745,641</u>	סה"כ
2011 במרס, 31				
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
821,629	-	821,629		נכסי חוב סחירים
110,341	110,341	-		נכסי חוב שאינם סחירים
59,621	-	59,621		מניות
45,048	-	45,048		אחרות
<u>1,036,639</u>	<u>110,341</u>	<u>926,298</u>		סה"כ
31 בדצמבר, 2011				
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
708,132	-	44,956	663,176	נכסי חוב סחירים
136,664	136,664	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
262	-	-	262	מניות
19,589	-	-	19,589	אחרות
<u>864,647</u>	<u>136,664</u>	<u>44,956</u>	<u>683,027</u>	סה"כ

פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

א.1. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

31 בדצמבר 2011	31 במרס	
	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח

אגרות חוב ממשלתיות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

355,499	401,209	411,228
---------	---------	---------

שיוועדו בעת ההכרה לראשונה

נכסי חוב אחרים

שאינם ניתנים להמרה

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
שיוועדו בעת ההכרה לראשונה

307,677	420,420	305,959
---------	---------	---------

44,956	-	76,931
--------	---	--------

מוחזקים לפדיון (*)

352,633	420,420	382,890
---------	---------	---------

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

708,132	821,629	794,118
---------	---------	---------

סך הכל נכסי חוב סחירים

(*) סך הכל השווי ההוגן של נכסי החוב הסחירים
המוחזקים לפדיון:

44,620	-	79,256
--------	---	--------

נכסי חוב אחרים:
שאינם ניתנים להמרה

א.2. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

31 במרס, 2012	
שווי הוגן	ערך בדוחות הכספיים
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
81,391	82,819
33,973	31,683
57,811	57,811
173,175	172,313

אגרות חוב
פקדונות בבנקים
הלוואות

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

א.2. נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

31 במרס 2011		
שווי הוגן	ערך בדוחות הכספיים	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
46,988	43,724	פקדונות בבנקים
56,880	56,880	הלוואות
10,353	9,737	אחרים
<u>114,221</u>	<u>110,341</u>	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

31 בדצמבר 2011		
שווי הוגן	ערך בדוחות הכספיים	
מבוקר אלפי ש"ח		
64,085	60,124	אגרות חוב
32,865	31,363	פקדונות בבנקים
45,177	45,177	הלוואות
<u>142,127</u>	<u>136,664</u>	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

א.3. מניות

31 בדצמבר 2011	31 במרס		מניות סחירות
	2011	2012	
מבוקר אלפי ש"ח			
262	59,621	3,324	

א.4. השקעות פיננסיות אחרות

31 בדצמבר 2011	31 במרס		השקעות פיננסיות סחירות
	2011	2012	
מבוקר אלפי ש"ח			
19,589	45,048	25,130	

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, חוזים עתידיים ומוצרים מובנים.